

DEBRECZEN

A DEBRECZENI FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-ASPÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Előfizetési ár helyben, házhoz hordva :
Egész évre . 12.- kor. Negyedévre . . 8.- kor.
Félévre . . . 6.- kor. Egy óra . . . 1.- kor

Egyes szám ára 4 fillér.

Felelős szerkesztő :
SIMON ISTVÁN.

Lepkiadó :
HOROVITZ ZSIGMOND.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Darabos-utca 7. sz. a. — Telefon 412. szám.

Előfizetési ár vidékre, postán kifizetve
Egész évre . 18.- kor. Negyedévre . . 4.50-kor
Félévre . . . 9.- kor. Egy óra . . . 1.50-kor

Egyes szám ára 6 fillér.

Felekezeti harcok.

(A vallás- és közoktatásügyi költségvetéshez.)

Debrecen, december 14.

Ma veszi kezdetét a képviselőházban a vallás- és közoktatásügyi költségvetés tárgyalása.

Aggódó lélekkel nézünk a tárgyalások elé, mert félő, hogy hosszabb-rövidebb időre megint felekezeti harcok fogják uralni a magyar közéletet, már pedig ennek a szerencsétlen nemzetnek semmi szüksége nincs arra, hogy különben is széttagolt társadalmát még a felekezeti gyűlölködés izzó szikrai is megbontsák, a magyárat a magyar ellenségévé, farkasává tegyék.

Véres történelmünknek évszázados küzdelmei intő tanúságot tesznek arról, hogy nemzetünk akkor volt a leggyengébb, legerőtlenebb, legelernyedettebb, amikor felekezeti harcok, — vallási viták osztották meg a magyarság sorait.

Látjuk a múltban, hogy Ausztria akkor tudta legkönnyebben függetlenségi törekvéseinket letörni, ha a felekezeti viszálykodás üszkét közénk dobva, vallási vitákkal el tudta terelni nemzetünk figyelmét soha nem pihenő beolvasztási politikájáról.

A kultuszárca vitája a magyar kulturának

legyen szentelve, ellenzék és kormánypárt egyaránt a magyar kultúra épületének megerősítésén fáradozzanak, felülemelkedve a pártszemton-tonon.

Gyakran fölmerült a kívánság, mely a kultuszminisztérium kettéosztását sürgeti, akként, hogy a közoktatásügyi miniszter tárcája csakis a közoktatásügy kérdését öljöje fel. Ez a kettéosztás minden tekintetben indokolt, a magyar közoktatásügy magasabb szempontjaiból pedig föltötte kívánatos.

Hisz nap-nap után tapasztalhatjuk, hogy a közoktatásügyi miniszter munkálkodásait, legjobb szándékait éppen a vallásügyi kérdésekből származó bizalmatlanság bénítja meg.

A magyar kultúra ma már, hála isten, — olyan terjedelmes, sokoldalú, hogy egy minisztérium munkakörét, egy miniszter ambícióját teljesen betölti, telesen kimeríti.

Magyar nemzeti szempontból sokkal fontosabb az, hogy a tankötelezettség a maga teljességében végre legyen hajtva, hogy népiskoláink betöltsék hivatásukat, az analfabetikáknak megtanuljanak, mint az — hogy egyik-másik képviselő miként vélekedik a kongregációkról, vagy a szabadkőművesekről.

Középiskoláink égető reformja, a jogi oktatás egységes szabályozása, a felállítandó új

egyelemek helyes szervezése sokkal közelebb-ről érintik a magyarság egységét és jövőjét, mint a felekezeti torzsalkodások.

A hitviták ideje elmúlt. A vallási kérdések nem válhatnak a politikai harci fegyverivé.

Igazi liberálisizmus csak az lehet, mely a saját vallásos érzéséhez és meggyőződéséhez önérzetesen ragaszkodva tiszteletben tarja a másik vallásos meggyőződését.

Ez év tavaszán az 1911. évi költségvetés tárgyalása során heteken keresztül felekezeti viták színhelye volt a magyar parlament.

Kérdezem, hogy ezen harcoktól volt-e valami haszna bármelyik felekezeti? s főleg a magyar kulturának?

Előbbre vitte-e ez a türelmetlen vita az emberiség nagy kérdéseit?

Csak gyűlölködést szított, megbontott pártokat, egymással szembeállított barátokat és egy párthoz tartozókat.

Senkinek nem érdeke, hogy ezek a viták feljuljanak.

A legkevésbé sem érdeke pedig a magyar ellenzéknek, a függetlenségi pártoknak.

A függetlenségi pártok élethalál harcot indítottak a nemzetet megaláznai, koldussá tenni akaró katonai javaslatok ellen.

HATTYUDALOM...

Irta: Horacsek Lenke.

Kis könyvedbe elsárgult lapon
Egy régi verset olvasok.
Hattyudalom, hol bus halálomat
Jelentik érzékeny sorok.

Ki tudja, hány leány sirta ki,
E lap felett hő könyveit,
És szánta a poétát, a szegényt.
Kit sirba nagy szerelme vitt.

Hazug sorok, hazug poéta én,
Ki félt meghalni szerfelett,
És élni vágyott, élni, csak azért,
Mert nagyon, nagyon szeretett.

Ha könyvecskédbe elsárgult lapon
Olvassák majd hattyudalom,
Te mond csak azt, mit szived sugal:
— Igen, meghalt egy tavaszon!

A GÉCZIEK DIÓFAJA.

Irta: Fényes Samu.

Vagy tizen állottak a bíró előtt, vádló,
vádlott, szakértők, tanúk, meg a felek háza-
népe. Magyar ember csak a korcsnába mén
egyedül.

— Magát, Beniczki Péter, özvegy Géczy

Józsefné azzal vádolja, hogy akarata ellenére
behatolt az udvarába s a maga kerítése mel-
lett álló diófáját kivágta. Beszélje el, hogy tör-
tént a dolog?

— Hát úgy történt, hogy sehogysem tör-
tént, mert ártatlan vagyok.

— Van tanu rá, hogy több ízben fenye-
getőzött, hogy kipszítja azt a fát, a maga
telkére áthajló ágát tavaly le is fűrészelte.

— Persze, hogy le, de ahhoz jussom volt,
de ebben a mai esetben ártatlan vagyok.

— Ugyan ne kerülgesse már, hisz a fa
tövével találták a fűrészt meg ezt a balát. A
kendői?

— Az engém.

— Látja, kár a törvény előtt hazudoz-
ni. Most megbecsültem a fát, Pető János mind
a két fél magát kérte szakértőül. Hát mennyi
ért az a kivágott fa? Kertész maga?

— Az volnék vagy husz év óta. Gyönyörű
diófa volt, fiatal, 15 éves, szép sudár ott
voltam, mikor Géczy uram elültette. Mintha ma
volna, úgy emlékszem rá. Nagyon szerette a
gyümölcsjait, a dugványt én adtam neki, meg
is emberel érte egy üveg slivovicivával. Kisüstön
főtt, de olyant nem tudott senki sem égetni,
mert megvárta ám a míg a szilva...

— Ne beszéljen annyit összevissza, csak
a kérdésemre feleljen.

— Igaza van a nagyságos bíró urnak. —
Megkövetem, magam sem szeretem a szót sza-

porítani, megtanítottak rá, még bakáéknál, de
de megtanított rá az oldalbordám is, aki...

— Már megint fecseg. Mennyit ér az a
diófa.

— Már hogy mennyit ért? Ötven forint-
ért a testvéremnek se adtam volna.

— Hát ötven forintra becsüli?

— Dehogyan becsülöm, mikor kétannyt is
megér.

— Hát százra?

— Nem lehet azt olyan kurtán elintézni,
mert taláson megkövetem, megtermelt azon 8
zsák dió, az meg testvéreknek is megért 20
forintot, aztán meg az ilyen fa enni sem kér,
porciót sem kell utánna fizetni. Tőke az uram,
már megbocsásson a merész szavamért, mert
hol van olyan száz forint, amelyik husz kamatot
hozna — becsületes embernek? Én nem sze-
retek sokat beszélni — szót szóba ölteni, az
anyjukom ugyancsak megelégette velem un-
tig a sok beszédet, mert ha az hajnalban rá-
kezd, pedig mindig rákezd...

— Már megint fecseg. Megér 200 forin-
tot?

— Annyit is megér — de még többet
is, ha...

— Ne licitáljon, maradjunk kétszáznál, —
Megért az a fa a nygit, Beniczki?

— Kinek éri, kinek nem — nekem nem
ért semmit.

Nagy Sándor

czukrász

Péterfia-utca 46. szám.

Karácsonyi ünnepekre!

Diós és mákos **pozsonyi patkókat** kalács és kuglophokat
60 fillértől feljebb árusít.

Megrendeléseket pontosan és legizlésebben teljesít.

Felre'ettünk minden vitás kérdést, nem kerestük azt, ami elválaszt bennünket, hanem ami összehoz és közelebb fűz.

A harcot eddig öntudatos vezérek útmutatása szerint diadalla' vívtuk meg. Megszereztük az ország érdeklődését, rokonérzését, megakadályoztuk a katonai javaslatok törvényerőre emelkedését, a nemzet megalázását.

Amellett nagy lépéssel siettettük a magyar nemzet égetően sürgős demokratizálását.

Ez a harc még befejezetlen. A fegyverszünet ideje rövidesen lejár. Új harcok előtt állunk, melyet friss erővel, tömör sorokban egyseges vezetés mellett kell megvívniunk, végig harcolniunk.

Előttünk az új év, melyről teljesen bizonytalanságban vagyunk. Egyet tudunk csak és ez az, hogy a megkezdett harcot politikai becsületünk leföldözése nélkül abba nem hagyhatjuk, míg nemzeti kívánságaink a hadsereg terén elismerve, biztosítva nincsenek és míg nem biztosítjuk a választói reform mielőbbi megvalósítását, melytől nemzetünk reneszánszát várjuk és reméljük.

Ennek a nagy harcnak sikerét, eléri eredményeit veszélyezteti az, aki vallási vitákkal a véderő ellen harcoló függetlenségi táborát megbontani akarja.

Reméljük, hogy a függetlenségi pártokon erre a munkára nem lesz senki kapható.

A KÉPVISELŐHÁZ ULÉSE.

A kormány göze övel akarja keresztül hajtani a költségvetést. Meghagyta híveinek, hogy ne vegyenek részt a költségvetés további vitájában, és ezért a kormánypárti szónokok ma mind letöröltették neveiket. A kultuszárca ma megkezdődött vitájában csak az ellenzék vett részt.

Kammerer Ernő előadói beszéde után Sándor Gyula mondott több mint kétórás beszédet, melyben főleg az egyetemi oktatással, új egyetemi tanszékek felállításának szükségességével

és Apponyi Albert egyetemi tanárságának ügyével foglalkozott.

A szónokot igen kevesen hallgatták és a folyosó is tátongott az ürességtől. A Ház részvétele annál meglepőbb, mert az a hír volt elterjedve, hogy ma a kongregáció és az V. ügyosztály dolgában is e.ős felszólalások lesznek, ami tudvalevőleg mindig izgalommal é botrányokkal jár. A felszólalás azonban elmaradt. A munkapártról senki sem szólalt fel és az ellenzékéről csak Kelemen Samu tette szavá a visszaéléseket.

MIKOR LÉPNEK ÉLETBE AZ ÚJ ADÓTÖRVÉNYEK?

A mai kormány kinevezés után nyomban lépéseket tett, hogy a Wekerle-féle adótörvények ne léptessenek életbe és egy kivételével jel is függesztették és 1913 január elsejéig elhalasztották az összes adótörvények életbeléptetését. Ujabbban olyan hírek keltek szárnyra, mintha a pénzügyi kormány az életbeléptetés további elhalasztását vette volna tervbe. Erre vonatkozólag Lukács László pénzügyminiszter a következőket mondotta:

— Az adótörvények közül a házas-törvény már a múlt év első napján életbe lépett. A nyilvános számadásra kötelezett vállalatok adójáról és a tőke-kamat-áról szóló törvények végrehajtási utasítása már elkészült és tájékoztatás és véleményezés végett ezek elküldettek a pénzügyigazgatóságokhoz, meg több szaktestülethez. A mi a jövedelmi adóról szóló törvényt illeti, ez több pótlásra szorul. Fölmerült azon terv, hogy ennek a törvénynek életbeléptetése ne rendeleti uton történjék, hanem külön törvény útján s a novellaris javaslatban egyidejűleg pótoltnának eseileg azon hézagok, amelyek a többi törvényekben a gyakorlati folyamán észleltek. Arról, hogy az életbeléptetés továbbra is eltolódna, szó sincs, mert az összes törvények 1913 január elsején életbe lépnek.

KHUEN ÉS HAZAI BÉCSBEN

Gróf Khuen-Héderváry Károly miniszterelnök, aki dr. Bárczy titkár kíséretében tegnap délután Semmeringről Bécsbe érkezett, ma reggel tanácskozott Hazai Samu honvédelmi miniszterrel, aki szintén tegnap utazott Bécsbe.

A miniszterelnök azután Vértessy Gézának, a király személye körüli miniszterium államtitkárnak jelentését fogadta.

Tíz órakor kezdődött meg a közös miniszteri értekezlet. Az értekezlet annak a válasznak a megállapításával foglalkozott, melyet a két miniszterelnök a Conrad lemondása ügyében be-terjesztett interpellációkra fog adni. Szóba kerültek még a véderőreormon teendő módosítások is.

A helyzet.

— Fővárosi tudósítónktól. —

A politika vízeinek tükre látszólag csendes és mozdulatlan. A fegyverszünet tart s megállapodásai egyaránt kötik az ellenzékét és a kormányt. A nagy csendességbe azonban mégis beleszó egy-egy disszonáns hang, — mely a kormány és pártjának kebelében dúló ellentétekről szól.

Ezek az ellentétek nem mai keletűek. Akkor kezdődtek, mikor Székely Ferenc igazságügyminiszter a legjobb intencióktól eltelve biztosítani akarta a költségvetés rendes időben való letárgyalását és néhány olyan javaslatnak elfogadását, amely a fegyverszünet feltételeiben nem volt benne. A kormány és pártja azonban dezavualta legöregebb miniszterét s ezzel megnyitotta a gyűlölködés zsilipjeit.

Kiderült az a titok is, hogy Székely Ferenc igazságügyminiszter nem a saját intenciói szerint járt el akkor, mikor az ellenzék vezéreit a Ház munkaprogramja tárgyában értekezletre hívta össze s velük megállapodásokat kötött, hanem annak a megbízásnak engedett, melyet a miniszterelnöktől kapott. Beavatói helyről nyert információk szerint az igazságügyminiszter zsebében van a miniszterelnöknek az a levele, amelyben őt az ellenzék vezéreivel való tárgyalásokra felszólítja. Az igazságügyminiszter megfelelt ennek a feladatnak, amikor azonban a rája bízott feladatot elvégezte, a munkapárt vezetősége frontot változtatott és meg- hiusította az igazságügyminiszter terveit, amelyekkel a parlament békés tanácskozásait biztosítani akarta. — Elöl járt ebben Tisza Ist-

— Vagyonrongálással és magánlaksértéssel van vádolva. Nem egyezkednek?

— Artatlan vagyok, van tanum is rá, elhoztam — Szegő János uram.

— No. Szegő János, mit tud maga a dolgról? (Ki vágta ki a fát?)

— Erről a dolgról, megkövetem semmit se tudok, mert én aznap este Beniczki szomszéddal a zsidó kocsmában voltam. Mert tetszik tudni, nálunk két kocsmá van, — az egyikben egy zsidó méri az italt, azt hívják magyar kocsmának, a másikban is zsidó méri, de azt hívják zsidó kocsmának. Hát oda szoktunk mi a szomszéddal elmenni. Aztán megisszunk 1—5 tveg bort, míg az egyikünk kiáll. Azt aztán a másik haza vezet. Az az egyikünk mindig a szomszéd, mert nagyon gyengefejű ő kelme Aznap is úgy történt, — én ekszpediáltam haza tíz órakor.

— A panasz szerint nyolc és tíz óra között vágta ki a fát.

— Igenis — szolt a panaszos — a recsegésre kifutottunk, hát akkor ugrott át Beniczki a kerítésen, a batáját meg a fűrészét úgy találtuk meg ott.

— Megismerte maga Beniczkit?

— Hogy ismertem volna meg, mikor olyan sötét volt, hogy váagni lehetett, de mégse lehetett más, mint ő.

— Már pedig ő se lehetett, mert részegen hozták haza tíz órakor.

— Egy karc, lilomnyaku, szegénylős leány lépett elő, lehetett vagy 18 éves, nagy ijedezve megszólalt:

— Nagyságos törvényszék uram... én tudom ám, ki vágta ki a fát.

— Ki vagy hugom?

— Beniczki Erzsébet a nevem.

— A vádlott leánya?

— Igenis az, szolgálatjára.

— Pető János uram, a kertész — Ugy-e maga tette? — fordult a szakértőhöz.

— Hogy tudod te azt, te babszém? — förmedt rá az érdemes szakértő.

— Hát merje leesküdni, ha tudja.

— Nem ért ahhoz fehércseléd.

— Már csak mond el kis leánykám, mit tudsz a dolog felől — tudakolta a bíró.

— Ugy volt a dolog, hogy az édes apám uram nagyon haragudott arra a diófára.

— Aztán miért? — firtatta a bíró.

— Hiszen éppen ez a baj, mert hát... — lángba borult a lilomarc, — ezt tán... elmeszuszá jnondani.

— De bizony muszáj.

— Hát haragudott s odaszolt Pető Jánosnak, hogy vágja ki a fát jó pénzért, valamelyik sötét éjszakán. Ő aztán megtete.

— No Beniczki, igaz ez?

— Ez igaz, de nem én vágtam ki.

— Akkor mindkettőjüket el kell ítélnem. Beniczkit mint felbujtót, Petőt mint tettest.

— Ha már így van, elmondom az igazat, pattant fel Pető. Van Gécziné asszonyomnak egy síheder fia, Beniczkinék meg ez a babszem leánya, hát mit csürjem-csavarjam, a fiatalok értik egymást. De mivelhogy Beniczki uram tud-

ni sem akar a dolgról, hát a Géczí fiu estenden a diófán mászogatott lát a Böskéhez. Ezért vágatta ki velem azt a fát.

— Na Beniczki, baj lesz, ha ki nem egyezkednek. Adja oda a leányát annak a legénynek, aztán egyezkedjenek ki.

— Nem lehet, szabó volt az édes apja, német szabó, aztán ilyen ágat oltsak én a magam tövébe.

— Ha nem egyezkedik, maga becsukatódik, aztán a maga lányának az apja lesz tömlöcs. — Szégyen az, ha valaki német szabó?

— Szégyennek nem szégyen, csak nem böcsület.

— Ha nem egyezkednek, itéletet hozok.

— Nem lehet az a büntetést pénzre váltani?

— Annak fogság a büntetése.

— Aztán kitélik az a tömlöc egy hónapból, bíró uram?

— Azt nem tudom. A törvény két esztendőt szab rá.

— Két esztendő! hiszen ha úgy négy he-tecskéből kitéllenék, nem lehet? no ha nem lehet, hát Isten neki, Gécziné asszony, ez is tud szurkálni?

— Nem tud biz a, tü se volt sohase a kezébe.

— Hat hétből se telik bíró uram? ..... Nem? Isten neki Gécziné szomszédasszony, elég lesz ez a babszem, azért a diófáért?

Játék és diszmű ajándéktárgyak a Karácsonyi ünnepekre legolcsóbban dus választékban

Feltűnő szép ujdonságok kiállítása vételkényszer nélkül megtekinthető.

Gósi Miklós

üzletében
szerezhető be **Piac-utca 32.**
(Dréherrel szemben.)

ván, Vojnits és Daniél és bár a miniszterelnök is az igazságügyminiszter pártján állott, a kormány kénytelen volt meghátrálni, mert a párt vezetősége császári argumentumokkal dolgozott s — tiltakozott a véderőreformnak a Ház napirendjéről való levétele ellen.

Vége: edményében tulajdonképpen az igazságügyminiszter s a miniszterelnök tervei sem fedték teljesen egymást, mert míg Székely Ferenc a perrendtartás életbeléptetését is kívánta, a miniszterelnök csak a költségvetésnek időben való tárgyalását óhajtoita. A kettő azonban egymást nem zavarta volna ki, a miniszterelnöknek azonban a véderővita három napja felsőbb politikai szempontokból fontosabb volt, mint a perrendtartás és más fontos nemzetközi szerződés életbeléptetése.

Ez a harc azonban a munkapárt és a kormány között folyt s így nem volt olyan veszedelmes, mint a jelenlegi válság, — amely könnyen kenyértöréssel végződhetik. A mame-lukhadat ugyanis könnyű megszelidíteni, de a kormány tagjai között lévő ellentéteket elsimítani sokkal nehezebb.

Ezek az ellentétek fogják megadni a kegyelemdőfést a munkapárti uralomnak.

Vasutasok drágasági pótléka.

Elégedetlenség a tisztviselői karban.

A megélhetés nélkülözhetetlen feltételének, az elsőrendű szükségleteknek: a lakásnak és az élelemnek egyre tűrhetetlenebbé váló drágulása megmozdította azokat is, akiknek a javadalmazása, tekintet nélkül a mindennapi élet szükségleteinek szeszélyesen váltakozó áraira, ugyanakkora marad és csupán akkor és annyival emelkedik, amikor és amennyire költségvetés, statisztikai táblák és rangsor megengedik. Az állami tisztviselőkről és alkalmazottakról van szó, akik csak a nyomasztó drágulást érzik, de akiknek újabb és újabb terheiről, amelyeket a megélhetés ró rájuk, semmi tudomást nem vesz az állam.

A legutóbbi időben egyre sűrűbben tartják az állami hivatalnokok gyűléseit, amelyeknek hangos lefolyása egy-egy küldöttségben vagy memorandumban csattan ki, a gyűlés széjjel oszlik és az élelem, tekintet nélkül az elégedetlenségre, tovább drágul. Talán tíz napja, hogy egy hivatalos kommuniké tudatta a közönséggel, hogy a kormány az «általános drágaságra való tekintettel», családi pótlékot ad a Magyar Államvasutak tisztviselőinek, még pedig olyanformán, ahogyan a más hivatalnokok kapják a legkevesebbet pótlékot és fokozatosan többet azok, akiknek nagyobb családot kell eltartaniok.

A hivatalos közlés nagy örömet szerzett, még a nőtlen tisztviselők is, akik nem kaptak pótlékot, méltányosnak találták az intézkedést. Amikor a kommuniké nemcsak az újságokban jelent meg, hanem mint minisztertanács határozat, rendelkezés alakjában leérkezett az igazgatósághoz, igen keserű csalódást, sőt sok helyütt rendkívüli elégedetlenséget okozott. A miniszterium rendelkezése ugyanis csak a Budapesten állomásozó hivatalnokok és alkalmazottak számára adja meg a pótlékot és ezek közül is csak a rendszeresített hivatalnokoknak, — az ideiglenesen alkalmazottaknak, akik e minőségükben már évek óta szolgálnak: nem.

A Máv. óriási területének tehát csak az az elenyészően kevés tagja részesül a családi pótlékban, amelyik Budapesten állomásozik; és azok, akik vidéken szolgálnak, akiket vidéken nyom a tej, a hus, tojás drágulásának terhe, nem kapnak semmit. A «vonalon», ahogyan a vasuti hálózatot innen a «központból» nevezik, igen nagy elégedetlenséget keltett a miniszteriumi rendelkezés, amely ellen, hír szerint, tiltakozni is fognak a mellőzött hivatalnokok.

A színügyi bizottság ülése.

Zajongók a színházban.

A színügyi bizottság a színház megnyitása óta tegnap tartotta meg először ülését. Az ülésen Kovács József polgármester elnökölt, aki üdvözölte a megjelenteket. Majd K. Tóth Mihály kultúratanácsnok jelentette, hogy a Váradi Szabó-féle páholyt dr. V. Szabó János, a Nagy Lajos dr. által B) napon bérelt I. emeleti páholyt Reviczky Józsefné nevére irták át. A bizottság ezt tudomásul vette. Majd Zilahy Gyula színigazgató előterjesztette, hogy Máramarosziget város a színházat 3 évre átadta neki, továbbá, jelentette a színigazgató, hogy kik maradnak s kik távoznak társulatától.

Márk Endre szóvá tette, hogy az igazgató-ság a tragika szerződésének kérdését halasztja.

Irmay Béla, aki Zilahy Gyula helyett van jelen az ülésen, előadta, hogy Fabinyi Liliivel folynak a tárgyalások. A művésznő december hó 22. és 23-án fog fellépni a színházban. Megjegyzi még, hogy a színházi súlyosított roszszak, azt ki kell javítani.

Tüdös Kálmán dr. az operai előadásokról beszél s óhajtanónak tartja, ha a kart és a zenekart kiegészítik. A társulatnál szerinte nincsenek szóló-énekese.

Irmay Béla fitkár kijelenti, hogy olyan előadásokat, mint a fővárosban tartanak, Debreczenben nem lehet rendezni.

Márk Endre a táncosnők ügyét teszi szóvá. Az igazgató hat táncosnőt ígért de csak egyet szerepeltet. Panaszodik a hosszú felvonások ellen is.

Irmay Béla a most színrekerült kiállításos darabokkal okolja meg a hosszú felvonások között Márk Endre még arról is beszél, hogy egy baloldali középpáholy közönsége megbotránkosztató módon viselkedik. Sürgős és szigorú intézkedést kér a zajongók ellen.

Zádor Lajos és Szent-Királyi Tivadar, továbbá Tüdös Kálmán felszólalása után a bizottság a tanácsot megkeresi, hogy az elhangzott panaszok orvosoltassanak.

A karácsonyi és ujévi postaforgalom előtt.

Mire vigyázzunk a csomagok feladásánál?

A karácsonyi és ujévi rendkívül csomagforgalom ideje alatt a küldeményeknek késedelem nélkül való kezelése csak úgy biztosítható, ha a közönség a csomagolásra és címzésre vonatkozó postai szabályokat betartja. Különösen szem előtt tartandók a következők:

1. Pénzt, ékszer, más tárgyakkal egybe csomagolni nem szabad. 2. Ha a csomag értéke legalább 100 korona, vagy ha a csomag készpénzt, ékszer, zsebórát, arany vagy ezüst tárgyat tartalmaz, valamint abban az esetben is, ha a csomag terjedelme az egy köbdecimétert meg nem haladja, minden egyes csomaghoz külön-külön szállítólevelet kell kiállítani. Az ilyen csomagokat csak a kir. postahivataloknál lehet feladni, a postai ügynökségeknél csak akkor, ha az értéknylvánítás az 1000 koronát meg nem haladja. A postai gyűjtőhelyek ilyen csomagokat nem vehetnek fel.

3. A címzésnél kiváló gond fordítandó a címzett vezeték- és keresztnévnek vagy más megkülönböztető jelzésnek, továbbá a címzett polgári állásának vagy foglalkozásának és lakhelyének pontos kitételére.

4. A címet magára a burkolatra kell írni, de

ha ez nem lehetséges, úgy a cím fatáblácskára, bórda- vagy erős lemezpapírra irandó, melyet tartósan a csomaghoz kell kötni.

Felette kívánatos, hogy a feladó nevét és lakását, továbbá a címrát összes adatait feltüntető papírlap legyen magában a csomagban is elhelyezve arra az esetre, hogy ha a burkolaton levő címrát leesné, elveszne, vagy pedig olvashatatlaná válnék, a küldemény bizottsági felbontása útján a jelzett papírlap alapján a csomagot mégis kézbesíteni lehessen.

Debrecen és az érmellék.

Kiépül a székelyhidi vasut

Régi vágya Debreczen városának, hogy az Érmellék kereskedelmi és ipari forgalmát ide vonzza. Ez eddig vasut híján nem volt lehetséges s így az Érmellék lakossága, amely szivesebben jön Debreczenbe, kénytelen volt eddig Nagyváradon beszerezni szükségleteit, mert oda már vasut vezetett. Az érmelléki vasutvonalak teljes kiépítésére pár év óta versengés volt. A miniszter évekkal ezelőtt az előmunkálati engedélyt megadta a bihari helyi érdekű vasutnak. A koncesszió most járt le s azt a bihari h. é. v. -nak a kereskedelmi miniszter nem adta meg, hanem a Debreczen—nagyvárad vasutársaságra ruházta át. Az érmelléki vasutvonal kiépítése most már dűlőre jutott s oda fejlődött, hogy a jövő évben megkezdhetik annak kiépítését. A Debreczen—nagyvárad vasutársaság Debreczentől törzsrészvények jegyzését kéri s ez ügyben a következő beadványt intézte a város törvényhatósági bizottságához:

Tisztelettel van szerencsénk bejelenteni, hogy az az akciónk, melyet a nagyléta—székelyhidi helyi érdekű vasut sürgős kiépítése érdekében a vonalmenti községekkel és a Geszter, Megyeri és Szunyogh vállalkozó céggel kötve indítottunk, sikerrel járt, amennyiben a kereskedelmi m. kir. Miniszter ur Ó nagyméltósága 74,602—911. szám alatt kelt magas rendelkezései a nagyléta—székelyhidi helyi érdekű vasut előmunkálati engedélyt nekünk adta meg, a bihari helyi érdekű vasutak részvénytársaságát pedig értesítette, hogy részére nem ujtja meg az előmunkálati engedélyt. Ezen előmunkálati engedélyt. Ezen előmunkálati engedély alapján építési vállalkozónak a Geszter, Megyeri és Szunyogh cég már kiküldötte mérnökeit a helyszíre a vasut terveinek sürgős elkészítése végett. Egyidejűleg pedig megindítottuk a tárgyalásokat az érdekelte községekkel a szükséges törzsrészvény hozzájárulások jegyzése tárgyában.

Tárgyalásaink során a helyzet annyira tisztázódott, hogy amennyiben a tekintetes Törvényhatósági bizottság szives lesz 200 ezer korona törzsrészvény hozzájárulását megszavazni, úgy a vasut létrejövelele biztosítottak tekinthető, és ez esetben mi az építést a jövő év folyamán megkezdhetjük. Folyó évi szeptember hó 8-ikán 287. szám alatt a polgármester urhoz intézett levelünkben, valamint szóbeli tárgyalásaink folyamán is volt alkalmunk részletesen kifejteni azokat az előnyöket, amelyek a Nagyléta—székelyhidi helyi érdekű vasut létesítéséből Debreczen városára hármoznak. Ez alkalommal tehát csak egész röviden fogjuk a markánsabb szempontokat kidomborítani és pedig:

a) Közvetlen és az ediginél rövidebb kapcsolatot teremünk Debreczen és az Érmellék között.

b) Debreczenhez kapcsoljuk Székelyhid, Almosd és Kokad községeket.

c) Megerősítjük a Sáránd—nagyléti vonalszakasz felépítményét, miáltal lehetővé tesszük, hogy a vonatok nagyobb sebességgel járassanak és hogy 15 tonnás kocsik közlekedhessenek, aminek különösen az átmeneteli forgalomban óriási jelentősége van.

d) Az új vonalat, mint vasutunk kiegészítő részét létesítjük, minél fogva az új vasut igazgatóságának székhelye is Debreczen lesz.

Tisztelettel kérjük ezek alapján a tekintetes törvényhatósági bizottságot, méltóztassék a nagyléta—székelyhidi helyi érdekű vasut építési céljaira társaságunk részére 200 ezer korona törzs-

részvény hozzájárulást megszavazni és ez által lehetővé tenni, hogy a vasut építését a jövő évben foganatba vehessük. Részünkről ennek semmi akadályja nem lesz, mert, mint említettük, a műszaki munkálatokat már foganatba vettük és azokat a legnagyobb eréllyel fogjuk végrehajtani, a pénzügyi kérdés pedig, amint a szükséges hozzájárulások együtt vannak, azonnal tisztázva van.

Kiváló tisztelettel

a Debreczen—nagyvárad h. é. v. t.

Harakiri a kefégyárban.

Felmetszette a hasát véletlenségből.

Szerencsétlenül járt lakatos.

Érdekes szerencsétlenség történt legnap délelőtt a Stern-féle kefégyárban. Egy fiatal 20 éves lakatossegéd lett az áldozata könnyelműségének: felmetszette vigyázatlanságból a hasát.

Az eset úgy történt, hogy Kálmán István déltájban ebédhez készülődött. Ebéd előtt ügyességét akarta produkálni és különböző fogásokat mutatott be a nála lévő hosszú evő-késsel.

A produkcióknak Kálmán megadta a véres írást. Megcsuszott, belébukott a késbe, amely hasát borzalmas módon felhasította.

A lakatossegéd ájultan terült el a földön. Körülötte lévő társai felemeltek; orvosért szaladtak, aki kímosta mély sebeit.

Kálmán István sérülése nagyon súlyos. Szerencséje azonban az, hogy gyorsan kapott orvosi segítséget. A könnyelműség áldozatát azonnal beszállították a kórházba, ahol a hasán levő borzalmas sebet újból kímosták és beverték.

Most már csak az a kérdés, hogy nem jutott-e a késsel valami olyan piszok a sebbe, amit lehetetlen volt eltávolítani; mert ez esetben olyan súlyosak lehetnek a komplikációk, hogy Kálmán nem maradhatna életben.

Valószínű azonban, hogy ez az eset nem fordult elő és így a hasmetszés áldozata kiheveri a baját.

A vámospércsi kékszakál.

Megtámadott asszonyok.

Rossz híre van Vámospércsen B. Nagy Jánosnak. Ugy szerepel ott az istenadta, mint valami fatusi «kék szakál.» Nagyon szereti Nagy János az asszonyokat, akikkel aztán nagyon kurván bántja el. A legutóbbi esete fényesen mutat rá a Nagy János viselt dolgaira.

Két asszonyra vetette ki legutoljára a halóját Nagy János: mind a kettő tisztességes, paraszti menyecske. A dolog nehezen ment, mert az asszonyok nem akartak a kék szakáll urnak beugrani. Ez aztán módfelett bosszantotta Nagy Jánost. Elhatározta, hogy boszút áll a két asszonyon. Meg is érkezett végre ma reggel a boszu pillanata.

Nagy János megtámadta a két magános asszonyt és alaposan elbánt velük, úgy hogy mindkettőt: Virág Józsefnét és Békás Zsuzsánmát be kellett szállítani a kórházba. Az egyiknek eltörte a balkarját, a másiknak a mellét sértette meg borzalmasan. A félholtra vert, halálra rémült asszonyokat a kórházban ápolás alá vették. Nagy Jánost a csendőrök elfogták

A husdrágaság ellen.

Tilos a fiatal bornyuhus forgalomba hozása.

A mai nagy husdrágaságnak egyik indító oka az, hogy a marhák legnagyobb része igen fiatal korban kerül a vágóhidra, aminek aztán csak természetes következménye az a körülmény, hogy kevés a vágómarha.

A fiatal marhák oktalan pusztítását akarja megakadályozni a földművelésügyi miniszternek az alábbi rendelete, amelynek a melynek a mezőrendőrkapitányság a következő hirdetmény-nyel fog érvényt szerezni.

Debreczen szab. kir. város mezőrendőrkapitányságától.

4712—1911. szám.

HIRDETMÉNY.

A Nagyméltóságú földművelésügyi m. kir. Miniszter az előző évi november hó 18-án kelt 121489. számú rendeletével megtiltotta, hogy 4 hetesenél fiatalabb borjúkat anélkül vásárra, vagy más közszébe hozzassanak, vagy vasúton szállítsanak és általában bármiféle forgalomba hozassanak.

Négy hetesenél fiatalabb borjúkat tehát vasúton csak anélkül szállíthatók, illetve a vásárra, vagy más közszébe csak anélkül együtt hajthatók.

Aki ezen rendelkezés megszegését az az 1879. évi XL. t. cikk 1. §-ában előírt büntetés esetében megfélemlő elzárhatóság alá tartozhat.

Miről a marhák vágóhidra és a v. rak-tárfőnöksége, a rak. és a v. állatorvosok, Reitz János kir. főállatorvos, Nagy Sándor mártai biztos, a vágóhidai igazgatóság, a rendőrbiztosok és mezőrendőrök, valamint a debreczen inapilapok értesítettek.

Debreczen, 1911. december hó 13.

Boldizsár Kálmán,
tb. tanácsnok, mezőrendőrkapitány

SZÍNHÁZ.

1911 december 16-án, szombaton:

PAPA.

Vigjáték 3 felvonással.

A PAPA.

(Bemutató előadás.)

A Flers és Caillavet társas-cég francia esprit-vel fűszerezett, úgy iróniával, úgy szinyszerűség szempontjából igen érdekes vígjátéka került bemutatóra tegnap este. A darab meséjét lapunk tegnapi számában ismertettük, előre jelezve annak kvalitásait. Most csak ismételjük, hogy az idej vígjáték-ujjdonságok legkiválóbbja eddig «A papa», amelyet a közönség egyöntetűleg a legjobb véleményekkel fogadott.

Az előadás is ritkította párját s méltán szolgálgál rá a dícséretekre.

Zilahy Gyula nagy művészetét régen dokumentálta olyan mesteri és tökéletes művészi alakítással mint a tegnapi volt. Már ez is azért is érdemes lenne az előadást megnézni, ha Bérczy Ernő nem a magyarra olyan művészi színvonalon álló alakítást, mint amilyent tegnap valóban nyújtott.

T. Csige Bőske, Kemény Lajos, Ligeti Lajos, kis szerepeikben Vajda Ilonka és Császár Kamilla szintén nagyon jók voltak. (sz. z.)

Papa. Ma este kerül színre másodszer Flers és Caillavet pompás francia bohózata, melyet Molnár Ferenc fordított le magyarra. A kitűnő vígjáték ötletes és szellemes meséjével állandó derűségben tartja a közönséget, úgy, hogy a mai előadásra már biztosította az érdeklődést.

Vasárnap délután. Holnap, vasárnap délután mérsékelt helyárrakkal, 3 órai kezdettel a **Betyár kendője** című népszimű kerül színre.

Vasárnap este a Kis gróf. Vasárnap este a Kis gróf operett kerül műsorra, mely minden alkalommal telt házat vonzott. A népszerű operett vasárnapi előadása iránt is nagy érdeklődés mutatkozik. Az igazgatóság ez uton hívja fel a vidékről jönni szándékozókat, hogy jöjjeikről idejekorán gondoskodjanak.

Cigánybáró. Strausz örökbecsű szép operettje, a Cigánybáró kedden este kerül színre, melyben Zilahy S. Vilma, Solti Ernő, Fahusi István, Székely Gyula, Kassay Károly, Tordai Erzi és Guthy Sarolta játszanak vezető szerepet.

Mibe kerülnek a háborúk?

Egy kis statisztika.

Nem érdektelen talán most, amikor nagyon is közel állottunk és talán még állunk is a háború rémségeihez, ha egy kis statisztikával szolgálunk arról, hogy mibe is kerülnek a háborúk?

A francia-német háborúban Franciaország saját költségei meghaladták a 3000 millió frankot. Ehhez járult az 5000 millió frank, Németországnak fizetett hadikárpótlás s a háború ideje alatt adók, vámok s egyéb jövedelmek elmaradt jövedelme, mely körülbelül 2000 millió frankot tesz ki. A nemzeti vagyonszéteség tehát összesen 40.000 millió frank.

A krími háborúban (1853—56 az oroszok 256.000 embert veszítettek s a háborúra kiadtak több mint 3000 millió koronát. Anglia 98.100 embert veszített s kiadott 160 millió koronát (havonta 70 milliót.) Az orosz-török háborúban (1877—78-ban) az oroszok 10 nap alatt 172.000 embert veszítettek s a háború költségei 1600 millió koronára rugtak, melyből 300 milliót, mint hadi kárpótlást a törökön hajtottak be.

A porosz-osztrák háború 1866-ban csak 35 napig tartott s mégis belekerült a poroszoknak 300 millió koronájába. Ebből megtérítettek a legyőzött osztrákok 70 milliót.

A német-francia háború (1870—74) Németországnak havi 430 millió koronájába került, összesen 1240 millióba. Franciaországnak kiadásait már említettük.

A délafrikai angol-bur háborúban (1899—1902) Anglia 95.700 embert veszített és a háború összes költsége 6000 millió korona volt.

A japán-kinai háború (1894—95) 8 hónapja Japánnak 450 millió koronába került. Ebből Kína megtérített 350 milliót s átengedte Formosa szigetét.

A hadisarc különben már az ó-korban is sőt a középkorban is megvolt. Így például az orosz-angol háborúban a polgárok és a karibagi a más-más part háborúban a hadisarc az oroszok által megfizetett legfőbb adó, az akkori hadi kiadások fedezésére, a franciák pedig a hadisarcot is felülmúlták.

Egy debreczeni költés.

Nemrég a következő levél érkezett a főkapitányságra:

«Nagyságos Boda Dezső főkapitány urak! A múltó a Kossuth-utca díszolt engem és a feleségemet egy konflis. Szerencsére lábtörésem kívül és izomodáson kívül semmi bajunk nem történt.

De ugyanakkor, amikor a kócsi végrehajtó-sótt rajtuk, a főkapitány úrnak köszönöm, hogy eszembe, a főkapitány úrnak köszönöm, hogy eszembe, a főkapitány úrnak köszönöm, hogy eszembe,

A dolog eszembe, a főkapitány úrnak köszönöm, hogy eszembe, a főkapitány úrnak köszönöm, hogy eszembe, a főkapitány úrnak köszönöm, hogy eszembe, a főkapitány úrnak köszönöm, hogy eszembe, a főkapitány úrnak köszönöm, hogy eszembe,

A nagy...

A fiatal modernek egyik számottevő tagja együtt mullott éjjel a kollégájával. Bort ittak és szivaroztak. Ugy éjteltájban, amikor már vágni lehetett a fésztöt, a fiatal piktor kinyitotta az ablakot. Rettenetes sötétség volt. Fejét kihajította az ablakon és így kiáltott fel:

— Olyan sötét van, hogy ha most pofon vágnék valakit, soha az életben nem tudná, ki vágta pofon.

Ebben a pillanatban csattanás hallatszott; a piktor fél arcán sápadtan, a másikon pirosan tántorodott hátra.

Valaki az utcáról pofon ütötte. És csakugyan máig sem tudja, hogy kicsoda.

Egy debreczeni ügyvédet meglátogatta egy fővárosi kollégája, akinek bemutatta a várost. A katolikus templom előtt koldus gyermek fogadta nagy sirással őket:

— Sem apám, sem anyám! — bögte. — Arva gyerek vagyok!

A pesti ügyvéd kivette pénztárcáját és három koronát adott a kellemesen meglepett suhancnak.

Majd tovább járkáltak, fél óra mulva eljutottak a megyeházához. A legnagyobb meglepetésükre ott állt a megyeház udvarán az iménti koldus, egy öreg asszonyt vezetve. A megye hajduja lépp akkor hívta fel őket:

— Kovács Mihályné és fia, Kovács Mihály.

A pesti ügyvéd odaül eléjük és megfenyegetve a fiút, így riadt rá:

— Hisz az imént azt hazudtad, sem apád, sem anyád.

A suhanc gunyosan vágott vissza:

— Hát jó; bevaliom, van anyám; apám azonban nincs. Ha akarok, visszaadok egy korona ötven fillért!

UJDONSÁGOK

EGY CSÉSZE HABBAL.

Reggel a kávéház ablak-asztalánál helyet foglalasz szépen kiborotválva, gondos frizúrával, egy óráig kötött nyakkendőddel, szépen kikévelt szolid kávéházi ember. Ott kezded el a napot, ahol éjjel egy órákor abbahagytad. A különbség csak az, hogy más pincérek szolgálnak ki, a kávéház ki van szellőztetve és fekete kávé helyett egy csésze habbal áll előtted.

Valamivel derekabbnak érzed magad, mert korán kéltél, a dolgozó emberek reggelével egy időben és némi megvetéssel gondolsz azokra, akik még most is alsznak a fülledt levegőjű hálószobájukban, vagy azokra, akik egy másik kávéházban még most si alkudoznak a főpincérrel, hogy: «csak még egy mestert...» és tovább kártyáznak az összesöpört nedves fűrészporbuckák között, a felrakott székek mellett, a dohos kártyaszoba villanylámpája alatt... Azok még harcolnak egy dacos, nitermittáló ötkoronás elhódításaért és még csak egy óra mulva fogják abba hagyni a sűrű cigarettafüstben éjszaka óta tartó viadalt, azzal, hogy végül is az öt korona a kávéházban marad.

Az álomtól kissé dagadt szemekkel nézel körül a reggel itisztaságu kávéházban. Nagyon lélegzel és úgy szivod mellette a friss kávé illatával gyengéden «szaturált» levegőt, mintha valóságos ózon volna.

Előtted a csésze habbal. Ettől is el vagy ragadtatva, mennyivel jobb, mint az a kávé, amit éjjel egy fél debreczeni és az örökös serteskaraj között táncolva megrendeltél. Friss hab, friss kávé, friss sütemény. Ezek azok a pillanatok, amikor kedvet kapsz a rendes életre, és különböző fogadalmakat teszel, hogy soha sem fogsz többé éjszakázni, kártyázni, még talán szivarozni issem. A friss festék szagu újságot oda teszik az asztalodra. De nem nyulsz utánuk. Elvezed a reggelt és egészen elfoglal az

a noppant nagy szenzáció, hogy odakint köd van. Öt lépésnyire nem látni a sűrű ködfüggönytől. Mögötte már a telet diszletezik. Nemsokára a csésze hab mellé már kapsz havas panorámát is.

Most egyenként beledobod a cukrot a kávéba és bepillantasz az újságba. Azután ragyogsz egy szivarra. És azt gondolod, lássuk mi újság Tripolisz körül.

És ott ülsz az ablak-asztalnál. A köd eloszlik. Az utcán rohanó emberek egy pillanattal vetnek reád és azt hiszik: ennek sincs semmi gondja...

— **Vasárnapi istentiszteletek.** Holnap, vasárnap a ref. templomokban prédikálni fognak a következők: A Nagytemplomban Boér Károly vallásokról lelkész, a Kistemplomban 9 órákor G. Szabó Gábor s.-lelkész, 11 órákor Konrád Zoltán s.-lelkész; a Kossuth-utcai templomban dr. Kovács Z. István szatmári lelkész; Iszapóly-templomban Dicsőfi József lelkész; Városi szegényházban Hajdu Zsigmond püspöki titkár; Csapókeri imaházban Kovács János vallásokról lelkész; Homokkeri imaházban Polgár Gyula s.-lelkész.

— **A Közegészségügyi Egyesület jubilárius közgyűlése.** Az Országos Közegészségügyi Egyesület vasárnap délelőtt tizenegy órákor tartja évi rendes közgyűlését, a budapesti kir. orvosegyesület nagy üléstermében. Ez a közgyűlés egyszersmind megünneplése annak, hogy az Országos Közegészségügyi Egyesület fenállásának huszonötödik évét betöltötte.

— **A városi párt vacsorája.** Tegnap a városi párt az ujjonnan megválasztott városatyák tiszteletére bankettet rendezett a Bika-szálló éttermében. A vacsorán a párt számos tagja vett részt. Igen sok pohárköszöntő hangzott el, melyekben a felszólalók Debreczen fejlődéséről, haladásáról beszéltek. A megjelentek a késő éjjeli órákig maradtak együtt.

— **Arverés a városházán.** E hó 29-én többrendbeli városi házban levő lakásra és földre lesz arverés. A többek között kiadják bérbe a Vörösmarthy-utca 13. számú házban levő lakásokat, a Fűvészkert-utca 7., Gólya-utca 2. sz. házakban levő helyiségeket. Arverés lesz a Leveles-csárda és a nagyerdei Dobos-pavilon bérletére is.

— **Szegény Lehar.** Ez a címe annak látványos operett-revűnek, amit ma adnak elő az izr. nőegyesület erdei ünnepélyén. Szereplők:

Lehar Ferencz — Ladislai Ferencz. Glavari Hanna — Geiger Margit. Luxemburg gróf — Mandel A. dr. Angela, neje — Tarján Leóné. Katona Sári — Harstein Klári. Körösházy Ilona — Ernszt Irén. Szép Heléna — Burger Erzs. Armand Brissard — Boros Miklós. Juliette — Székely Mici. Steingruber F. — Szántó Maca. Gonda — Debreczeni J.-né. Artatlan Zsuzska — Geiger Hilda. Kloklo, grizett — Freund Böske. Margot, grizett — Mandel Böske. 1-ső levente — Boros Mucus. 2-ik levente — Hegedüs Laci. Szereplők Steingruber Franci zenekarában: Dobos — Forrai Mimi. Hegedüs — Geiger Magda. Piccolo — Kupferstein Erzs. Flótás — Balázs Magda. Brácsás — Schatz Jella. Cimbalmos — Meisels Mariska.

A prólógust Freund Böske mondja el. Az előadást megelőzi Weisz Irénkének, a nagybányai baba-primadonnának fellépte.

— **Edison új találmánya.** Alig néhány hónapja, hogy Edison a világot egy új házépítési móddal és anyaggal lepte meg, amely éppen ötször oly kevesebbe kerül, mint az eddigi építkezés, és ma már arról számol be egy new-yorki távirat, hogy Edison megtalálta a lakás olcsó berendezési módját is. A távirat szerint az Edison által foltalált anyag olyan tartós, mint a fa, éppenugy festhető és fényezhető is, mint az és éppen feleannyiba kerül. E szerint egy polgárember, akinek eddig mondjuk 22.000 korona jába került volna egy kis családi ház berendezéssel, ugyanazt most 5000 koronából állíthatja majd elő. Az új anyagból készült bútorok most még kissé nehezek, de Edison bízik benne, hogy rövid idő alatt negyedrésszére sikerül leszállítani súlyukat.

— **A jövő uniformisa.** Franciaországban már évek óta foglalkoznak azzal, hogy az uniformisokat megváltoztassák. Főleg célszerűség okok késztetik erre az intéző köröket, de a költségek szempontjából is igen fontos, más-fajta uniformisnak alkalmazása. Egy francia újságíró most megkérdezte ebben az ügyben Eduard Detaille véleményét, aki neves festő és ő tervezte jelenleg a francia hadsereg uniformisát. Detaille véleménye szerint a jövő uniformisa: a sportkosztüm lesz. Térdig érő nadrág, rövid kabát, ez az ideális viselet, mely lehetővé teszi a könnyű és gyors mozgást.

— **A magántisztviselők vasárnapi munkaszünete.** A Magántisztviselők Országos Szövetsége a hozzá számtalan oldalról beérkezett kérdésökökre vonatkozólag közli az érdekeltekkel, hogy a karácsonyt megelőző, december hó 24-ikére eső vasárnapra felfüggesztett munkaszünet a kereskedelmi üzemek irodáira, tehát a magántisztviselőkre nem vonatkozik és ezen a napon csakugy, mint december hó 31-én, Szilveszter napján, a kereskedelmi irodák zárva tartandók.

— **Vilmos császár kétszeres életveszedelemen.** A legutóbbi napokban Vilmos császár kétszer forgott komoly életveszedelemen: mikor Sziléziában vadászott és tegnap délután, mikor Berlinből Potsdamba automobilozott. A sziléziai kaland igen komoly volt. Mikor az uralkodó Neuberck kastélyba igyekezett, a hivatalos programra elegete, váratlanul, nem az arra vezető vicinális vonaton, hanem hirtelen előkerített automobilon lette meg az utat Boroslótól a kastélyig. Most kiderült, hogy a vasúti utazás azért maradt el, mert egy nappal azelőtt, hogy a császár vonatlának a vasúton el kellett volna haladnia, az út mentén dinamitpatront találtak. Ezt jelentették a császárnak, aki rögtön intézkedett, hogy automobilon folytassa útját és sziléziai tartózkodása alatt nem is utazott többet vicinális vonaton. A másik veszedelmes helyzet, ameyből Vilmos császár csodálatosképpen megmenekült, tegnap állott elő Berlinben. A császár automobilon Potsdamba igyekezett mikor a Kaiser Wilhelm-Strassérol a Kurfürstentstrasséra akart kanyarodni, az egyik mellékutcából kivágtatott az I. számú gárdaulánusezred szerkocsija. A császár sonörvények csak ereje minden megfeszítésével sikerült az összeütközést megakadályozni. A közönség észlelte a veszélyes helyzetet és sorában nagy pániak tört ki. A császár, aki abban a pillanatban látta, hogy miről van szó, lazaságonan nyugodni maradt. Az automobilon folytatta útját Potsdam felé.

— **Az Országos Pénztár Pénztár közgyűlése.** A régi képviselőház legnap d. u. fél három órákor vette kezdetét az Országos munkásbetegsegélyző és Balesetbiztosító Pénztár ez évi rendes közgyűlése. Tegnap délután négy igazoló-bizottság előtt igazoló bizottság a kerületi pénztárak kiküldöttei által kezdetét vette a közgyűlés érdemi munkája. A többi közt egy fontos indítvány fölött dönt a közgyűlés: a pénztár tevékenységének utalandó drágasági pótlék dolgában.

— **Ehínt postásasszony.** Makról táviratozzák: Dékány Juliska mezőkovácsoknál postatekzelőnő vasárnap szabadságát kért, hogy meglátogassa. Azóta nem tért vissza és mikor szüleinél kérdezősködtek, ott sem hallottak leányról semmit. A postahivatalban vizsgálat tartottak, de mindent a legnagyobb rendben találtak. Nem is sejtik, hogy hova lát el a leány.

— **500 korona jutalomban** részesül az, aki lehetővé teszi nekem, hogy bíróság meghíttetésem azokat, akik 30 év óta titánően bevezetett Brády-téle g. omocseppeket (ezeket máriazelli cseppek) hamisítják, vagy utánozzák. A Brády-téle g. omocseppek rozsaszínű kartonba vannak csomagolva, melynek külzelen a védjegy, a máriazelli Szász Mária képe és aláírásom. «C. Brády» látható.

— **Eltörte a karját.** A debreczeni dohánybéváltó intézelnél építkeznek most s egy állványon dolgozott özvegy Novák Károlyné munkája közben elvesztette az egyensúlyt s lezuhant. Még pedig oly szerencsétlenül, hogy a jobb karját eltörte. A mentők beszállították a kórházba s most ott ápolják.

**Legszebb Karácsonyi és Ujévi
ajándékok**
legelősbbsban vásárolható:
GASPARIK ADÁM
műórás és ókszerésznel
DEBECZEN. Hunyadi-utca 12. szám

Meteor Villamos színház
Bocskai-tér 10.

Legkellemesebb szórakozó hely.
Debrecen város közönségének

Előadások kezdete Vasárnapokon:
3-5-ig, 5-7-ig, 7-9-ig és 9-11 óráig.

Hétfőnapokon . . . 7-9 óráig.
9-11 . . .

Abbázia Szálloda

Budapest, Dohány-utca 62.

(Erzsébet-körút mellett) teljesen újonnan
berendezve, gőzfűtés, villanyvilágítás, hideg,
meleg víz.

Szobák már 3 K-ért. Figyelmes előzékeny
kiszolgálás.

HUNNIA

Műterem képei, levelezőlapjai

szépek, olcsóak, tartósak.

Műterem: Csapó- és Piacz-utca sarok.

KEDVES EMLÉK-

tárgyat vásárolhat minden bármilyen alkalomra olcsó árért

HOROVITZ ZSIGMOND papírárukereskedésében
PIACZ- ÉS CSAPÓ-UTCZA SARKÁN, PIACZ-UTCZA 12. SZÁM.

A közeledő Karácsonyi és Ujévi ünnepekre rendkívül nagy választékban vannak:

**Karácsonyi és ujévi levelező-lapok,
díszes dobozos levélpapírok,
díszes levelező-lap albumok,**

Emlék-könyvek! a legszebb bársony- és bőrkötésben.

Névjegyek jutányos árban készűnek

A karácsonyi vásár

Bosznay J. és Társa

divatáruházában,
DEBRECZEN, Kosuth-utca 5. sz.
minden eddigi hasonló ajánlatot felülmul.

Szövet osztály:

- 115 cm. Téli Diagonál ruhaszövet
ezelőtt 95 kr. **Most 55 kr.**
- 115 cm Színes és fekete kamgarn szövet
rendes ára frt 1.— **Most 59 kr.**
- 115 cm. Téli angol divat szövet
rendes ára frt 1.25 **Most 85 kr.**
- 115 cm. Finom téli kosztüm kelme
háromféle divatos szövésben
ezelőtti ára frt 2.25 **Most 115 kr.**
- 140 cm. Finom téli kosztüm kelme
kétféle divatos szövésben
ezelőtt frt 3.20 **Most 155 kr.**
- 140 cm. Finom egész nehéz kosztüm
kelme
kétféle divatos szövésben
ezelőtt frt 4.25 **Most 175 kr.**

Selyem osztály:

- Jóminőségű divatos Bluz selymek
eredeti ára frt 1.35, frt 1.50 és frt 1.75
Most 65 kr.
- Jóminőségű divatos Pongis selymek
ruhákra eredeti ár frt 1.50 és frt 1.75
Most 78 kr.
- Jóminőségű sima Liberty selymek
minden színben **Most 88 kr.**

Mosó osztály:

- Francia gyapju Delin
ruhákra, bluzokra és pongyolákra
ezelőtt frt 1.— **Most 57 kr.**
- Francia Grendin Batis-t (markizet)
gyönyörű szép mintákban 95 kr. helyett
Most 57 kr.
- Ruhavászon, selyem fényű
minden színben 75 kr. helyett
Most 29 kr.
- Jómosó kartonok
Cosmanósi és Goldberger-féle 44 kr. helyett
Most 26 kr.
- Szövött Divat Barchetek
Uj Coteline szövésben frt 1.— helyett
Most 58 kr.
- Jómosó zsinór Barchetek
szép uj mintákban 42 kr. helyett
Most 27 kr.

Példátlan olcsó

OCCASIO árak!

Selyem-, tül- és gazé Sálak, Legyezők,
Bársony- és Bőrridikülök (táskák) Eső-
ernyők, Harisnyák, Zsebkendők és Köté-
nyekben.

Vidékre a cég teljes occasió minta-
gyűjteményét készséggel küldi.

Kiadó

bérlakások a Kereskedelmi és Ipar-
kamara székházában.

A kereskedelmi és iparkamara székháza-
nak és bérlatájának I., II., III. emeletének
(Deák Ferencz és Verböczi utca sarkán a
kir. Törvényszék mellett) 1912. aug. 1-én
elfoglalható különféle bérlakások és
üzlethelyiségek kiadók.

A lakások teljesen modern felszerelésűek,
mindannyi lépcsőházból nyílik, az épület víz-
vezetékekkel, központi fűtéssel, vacuum cleaner-
rel, fő- és melléklépcsővel, uri és cselédlifttel,
teherfelvonóval van ellátva, minden lakás elő-
szobán kívül egy-egy hallal, fürdő-, cseléd-
(inas) szobával és a szükséges mellékhelyiség-
gel bír, a konyha takaréktűzhellyel és kézi
gáztűzhellyel, a fürdőszobák hideg és meleg-
csappal, központi és kályhafűtéssel stb. van-
nak felszerelve.

A házban a következő típusu lakások
vannak emeletenkint azonos beosztással:

1. sz. (Deák Ferencz utca) 3 utcai,
1 udvari szoba, hall és mellékhelyiségek.
2. sz. (Deák Ferencz-utca) Garçonlakás
2 utcai szobával, 1 inaszobával, fürdővel,
előszobával.
3. sz. (Deák Ferencz és Verböczi-utca
sarka) 6 utcai szoba, hall, előszoba, mellék-
helyiségek.
4. sz. (Verböczi-utca) 3 utcai, 1 udvari
szoba, hall, mellékhelyiségek.
5. sz. (Verböczi-utca) 3 utcai, 2 udvari
szoba, hall, mellékhelyiségek.
6. sz. (Verböczi-utca) 3 utcai szoba,
hall, mellékhelyiségek
7. sz. 2 udvari szoba és mellékhelyi-
ségek.

A ház alsó földszintjén a Deák Ferencz-
utcán 1 vagy 2 üzlethelyiségnek, kereske-
delmi vagy gyári irodának, banknak vagy nagy
kereskedésnek alkalmas, kettős truktussal,
raktárhelyiséggel bíró s a Verböczi-utcai
vonalon a két kaputól jobbra és balra nyíló
és hasonló czélokra alkalmas négy önálló
üzlethelyiség áll rendelkezésre, melyek közül
a két középső egybe is kapcsolható.

A helyiségeket a kamara 1915. május 1.
lejáráttal 2 és háromnegyed évre adja bérbe.
A feltételek iránt tárgyalások Szávay
titkárral folytathatók.

Debreczen, 1911. decz. 15.

A kereskedelmi és iparkamara.

Irodának alkalmas

világos, tágas

három szoba

(2 utcai, 1 udvari)

1912. május hó 1-től

kiadó

Darabos-u. 7

Neubauer ános

sodronyműgyáros

a Stenczinger-ház lebontása miatt

irodahelyiségét és raktárát

a gyártelepre helyezte át.

Debreczen, Rétmalom-utca 4. sz.

Apró hirdetések.

Tíz szög 50 fill., mindeu további szó 5 fill.
Apróhirdetések előre fizetendők.

Zongorátlan ön? 5 korona havi előfizetéssel leg-
jobb és legújabb menüfűveket kölcsönöz Or-
szágos hangjegykölcsönző intézet, Andrássy-
ut 47. Tessék prospektust kérni.

KIADÓ LAKÁSOK. Csapó-utca 10. szám alatt
udvari lakás, az emeleten egy vagy két szo-
ba butor nélkül kiadó. Értekezhetni Csapó-
utca 10. az emeleten.

Kókusz-zsir, kóser, legfinomabb gyártmány, li-
bészirt fölülmulja. Főzéshez, sütéshez kiváló.
Ötkilós postadoboz franko 7.50. Kókuszvaj
8 korona. Pollacsek Fülöp és fia Nyirbátor.

Három, esetleg 4 szobás utcai modern uri la-
kás 1912 május 1-től kiadó Darabos-utca 7.
sz. alatt.

Egy csinos nőcskét elérni
Két svihák igyekeznek nagyon.
Eltcsipni egyik sem tudja,
Mert nincs rajtuk „Berson”

LAPP HENRIK

MÉLYFURÁSZOK

magyar részvénytársaság

BUDAPESTEN

Iroda: Győr

v. Balthazy-utca 1. X. Műbányászati

Telefon: 114-16 (harmincz) telefon: 15-22

ELVÁLLAL

MINDENMŰ FURÁSZOKAT

a legnagyobb mélységig

minden czélra

Gyárt és javít
MÉLYFURÁSI GÉPEKET, SZERSZAMOKAT
ÉS ESZKÖZÖKET.

Legjobb referenciák!